

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Basisschool De Tandem

Plaats : Nederasselt
BRIN nummer : 03RW|C1
Onderzoeksnummer : 283502
Datum onderzoek : 13 oktober 2015
Datum vaststelling : 17 november 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	12
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	14
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	18

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool De Tandem heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school realiseert resultaten die op zich passen bij het profiel van de school. Toch mag de school op termijn op dit vlak iets meer ambitie uitstralen.
- De school is stevig bezig de onderdelen van het onderwijsproces te vernieuwen en te borgen. Vooral op het gebied van het 'zicht op ontwikkeling' is de school al relatief ver gevorderd.
- Zowel ouders, leerlingen, als de teamleden zijn tevreden over het stimulerende, open en ondersteunende schoolklimaat, waarbinnen zij gezamenlijk werken aan de (veilige) ontwikkeling van de leerlingen.
- Mede door de binnen Condor ontwikkelde werkwijzen en procedures beschikt De Tandem langzamerhand over een uitgebalanceerde systematiek voor de kwaliteitszorg.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De leerlingen van basisschool De Tandem leveren voldoende maar nogal wisselende eindresultaten. Na het schooljaar 2013-2014, waarin de leerlingen uit groep 8 gemiddeld hoog scoorden, ligt dat gemiddelde in 2015 net boven de ondergrens en dat pas na een (gerechtvaardigde) correctie. Ook het perspectief voor einde schooljaar 2015-2016 is niet onverdeeld gunstig, gezien de gemiddelde score van de leerlingen voor rekenen/wiskunde in de vorige groep 7. De school streeft ernaar, naast de meer harde gegevens, ook andere onderdelen van het programma af te zetten tegen bredere geformuleerde streefdoelen. Dit komt onder andere tot uiting in het werken met portfolio's.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

Uit de verificatie van de gang van zaken binnen de school als het gaat om 'zicht op ontwikkeling' komen wij tot dezelfde conclusie als de school zelf, namelijk dat die goed op orde is. Niet alleen hanteert de school een aantal heldere procedures en werkwijzen om de ontwikkeling van de leerlingen in kaart te

brengen. Ook de analyse van die gegevens en het maken van de vertaalslag richting groepsoverzichten en groepsplannen laat zien dat het team daar veel werk van maakt. De uitvoerige 'groeiplannen' gaan nog een stapje verder in het vastleggen van de mogelijkheden van de leerlingen en het verloop van de uitgevoerde plannen. Dit neemt niet weg dat we met de school van gedachten hebben gewisseld over het reduceren van de 'planlast' ten gunste van het doelgericht werken in de groepen zelf.

Bij ons oordeel over het didactisch handelen hebben we de net voor de zomervakantie opgestelde zelfevaluatievragenlijst als uitgangspunt genomen. Direct na de vakantie heeft de directie een eigen, specifiek op het pedagogisch en didactisch handelen gerichte audit uitgevoerd. Zo konden zij het beeld van de school verder onderbouwen.

De presentatie aan het begin van de onderzoeksdag, de praktijkvoorbeelden en de tijdens het onderzoek gevoerde gesprekken hebben ertoe geleid, dat het eerst gegeven oordeel is gehandhaafd. De eerder in gang gezette positieve ontwikkelingen (zoals de invoering van het IGDI-model) zijn daarvoor, naar ons oordeel nog net even te pril.

Wel nemen wij de in gang gezette ontwikkelingen om het schoolklimaat verder te optimaliseren volop mee in ons positieve oordeel over het schoolklimaat. Vooral de manier waarop de teamleden en de schoolleiding vorm geven aan het interactief werken en het realiseren van meer eigenaarschap bij zowel de leraren als bij hun leerlingen, getuigt van een heldere en gedragen visie op het leren en onderwijzen. De leergesprekken die de leraren met enige regelmaat voeren met hun leerlingen en twee keer per jaar met de ouders erbij zijn hiervan het meest sprekende voorbeeld.

Voor de standaard die gaat over de ondersteuning van leerlingen met extra- dan wel specifieke ondersteuningsbehoeften geldt, dat we daarvoor niet het oordeel goed kunnen geven. Dat komt omdat voor enkele leerlingen waarvoor dat al wel wenselijk was bij de overgang van vorig naar het huidige schooljaar nog géén uitgewerkte ontwikkelingsperspectieven beschikbaar zijn. Hier staat tegenover dat aan het eind van het vorige schooljaar al wel enkele leerlingen de school hebben verlaten met een deugdelijk ontwikkelingsperspectief. Vandaar toch het oordeel 'voldoende'.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Het realiseren van 'verbindingen' is een sleutelbegrip in de ontwikkeling van De Tandem en dat op verschillende niveaus. Op de eerste plaats heeft het team te maken met enkele wisselingen in zowel de aansturing als in de interne begeleiding. Zowel de schoolleiding als de interne begeleiders functioneren namelijk op verschillende scholen. Tussen die scholen ontstaan dan ook min of meer vanzelfsprekend verbindingen, bijvoorbeeld door het houden van gezamenlijke (deel-)vergaderingen.

Het leggen van verbindingen met de leerlingen en met de ouders hebben we hiervoor al als positief gewaardeerd. Al met al kan de school trots zijn op het inmiddels gerealiseerde professionele klimaat.

De veiligheid staat eveneens in een goed daglicht. Zowel ouders als leerlingen en de teamleden hebben in een enquête, maar zeker ook tijdens de gevoerde gesprekken dat positieve beeld van de ervaren veiligheid onderschreven. Dat deden zij met woorden als: persoonlijk, betrokken, open, goede sfeer en weinig tot geen pestgedrag.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Basisschool De Tandem beschikt over een afgewogen systematiek om de kwaliteitszorg op een hoog niveau te houden en heeft daarbij de nodige ambities een prominente plaats gegeven. Het gloednieuwe schoolplan laat daarvan voldoende positieve voorbeelden zien. Ook beoordelen wij het gebruik van binnen Condor ontwikkelde werkwijzen rond de kwaliteitszorg als uitermate ondersteunend voor de op dat vlak te doorlopen processen.

Een deel van die processen is bijvoorbeeld van toepassing op de invoering van 'Jeelo', net als de intentie om de leerlingen langzamerhand (en passend bij hun ontwikkelingsniveau) meer zeggenschap te geven over hun eigen leergedrag. Met andere woorden: de school kent een inspirerende kwaliteitscultuur en legt ook in allerlei gremia en documenten verantwoording af over de ambities, doelen en de daarmee behaalde resultaten.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Tandem.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geven het bestuur en de school hun reactie:

Wij zijn erg content met de rapportage van het kwaliteitsonderzoek op onze school.

De samenvatting van de beoordeling onderschrijven wij. Het uitstralen van meer ambitie hebben wij reeds verwerkt in ons nieuwe schoolplan 2015-2019.

Daarnaast werken wij aan het verhogen van de opbrengsten van onze leerlingen. Ook wij zien dat de tussenopbrengsten van onze leerlingen hoger uit moeten komen. Hierbij willen wij de komende periode werken aan het verhogen van didactisch handelen van de leerkracht. Het is een terechte conclusie dat het toepassen van het IGDI model nog te pril is. Tevens zullen wij het "actief en geïntegreerd leren" van personeel en leerlingen meer op de kaart gaan zetten om de opbrengsten positief te beïnvloeden.

De inspecteur scoort ons schoolklimaat en de veiligheid op onze school als goed. Wij zullen in de toekomst hierop blijven inzetten.

De komende jaren zullen wij verder gaan in onze systematiek van kwaliteitszorg en onze ambitie is dan ook om op een volgend toetsingsmoment de voldoende score in een goede score door te ontwikkelen.

Wij zien veel kansen door de invoering van de methode Jeelo om de kwaliteit op onze school te verhogen.

Tevens zie wij , mede door het feedback gesprek, kansen in het vereenvoudigen van de papieren rondom de verschillende onderwijsarrangementen.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook basisschool De Tandem.

Op 13 oktober 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleiders en directie.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.